

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA w ŁODZI

Aleja Piłsudskiego 8
90-051 Łódź, P - 73
Tel. (0-42) 636-36-89, Fax (0-42) 636-07-12
E-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO-61-13/07/AK

Łódź, dnia 25 lipca 2007 r.

DECYZJA Nr RŁO 40/2007

Na podstawie art. 26 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2002 r., Nr 18, poz. 172, zm. Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 68) w związku z art. 136 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wszczętego z urzędu przeciwko Markowi Mrukowi, zam (*tajemnica przedsiębiorcy*), prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „T-MONT” Zakład Usługowo Handlowy w Radomiu

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działanie Marka Mruka, polegające na stosowaniu, w obrocie z udziałem konsumentów, we wzorcu umowy pn. „Regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych przez T-MONT” postanowienia o następującej treści:

- „Operator może przenieść prawa i obowiązki Operatora wynikające z zawartej z Abonentem umowy na innego uprawnionego operatora usług telekomunikacyjnych o ile ten nowy operator zobowiąże się przejąć wszystkie obowiązki Operatora i respektować wszystkie prawa Abonenta wynikające z zawartej z Abonentem umowy”,

które jest tożsame z postanowieniem umowy wpisanym do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.)

i nakazuje się zaniechanie jej stosowania.

Uzasadnienie

Na przełomie 2006 r. i 2007 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezes Urzędu”) przeprowadził badanie lokalnych rynków dostarczania konsumentom programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio- wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej na terenie właściwości miejscowej

Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Łodzi. W toku badania Prezes Urzędu ustalił, że Marek Mruk prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „T-MONT” Zakład Usługowo Handlowy stosuje w „Regulaminie świadczenia usług telekomunikacyjnych przez T-MONT” w pkt 5.15 postanowienie o treści: *„Operator może przenieść prawa i obowiązki Operatora wynikające z zawartej z Abonentem umowy na innego uprawnionego operatora usług telekomunikacyjnych o ile ten nowy operator zobowiąże się przejąć wszystkie obowiązki Operatora i respektować wszystkie prawa Abonenta wynikające z zawartej z Abonentem umowy”*.

W wyniku analizy ww. zapisów ustalono, że postanowienie w „Regulaminie świadczenia usług telekomunikacyjnych przez T-MONT” o treści: *„Operator może przenieść prawa i obowiązki Operatora wynikające z zawartej z Abonentem umowy na innego uprawnionego operatora usług telekomunikacyjnych o ile ten nowy operator zobowiąże się przejąć wszystkie obowiązki Operatora i respektować wszystkie prawa Abonenta wynikające z zawartej z Abonentem umowy”* ma zbliżoną treść i wywołuje takie same skutki prawne jak postanowienie o treści: *„Abonent zezwala Operatorowi na przelanie wszelkich praw i obowiązków wynikających z niniejszej umowy na dowolny podmiot trzeci, bez dodatkowej zgody Abonenta”*, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.) (zwany dalej: „Rejestr”) pod pozycją 402, w dniu 5 maja 2005 r. na podstawie wyroku Sadu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 19 stycznia 2005 r., sygnatura akt XVII AmC 2/04.

W dniu 15 maja 2007 r. Prezes Urzędu wszczął z urzędu Postanowieniem Nr 1/61-13/07 postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez Marka Mruka praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na stosowaniu we wzorcu umowy pn. „Regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych przez T-MONT” postanowienia o następującej treści:

- *„Operator może przenieść prawa i obowiązki Operatora wynikające z zawartej z Abonentem umowy na innego uprawnionego operatora usług telekomunikacyjnych o ile ten nowy operator zobowiąże się przejąć wszystkie obowiązki Operatora i respektować wszystkie prawa Abonenta wynikające z zawartej z Abonentem umowy”*

które jest tożsame z postanowieniem umowy wpisanym do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.), co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt. 1 cytowanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Prezes Urzędu zawiadomił Marka Mruka o wszczęciu postępowania w dniu 15 maja 2007 r. (*dowód: karta nr 3*).

Postanowieniem nr 2/61-13/07 z dnia 15 maja 2007 r. Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów w prowadzonym postępowaniu dokumenty zebrane w postępowaniu wyjaśniającym t. j. pismo Marka Mruka z dnia 12 lutego 2007 r., „Zaświadczenie o zmianie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej” z dnia 16 października 2006 r., „Umowę Abonencką Nr...”, „Regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych przez T-MONT”, pismo Marka Mruka z dnia 19 marca 2007 r. wraz z „Zaświadczeniem o wpisie do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych” (*dowód: - karty nr 4-16*), o czym zawiadomił Marka Mruka w dniu 15 maja 2007 r. (*dowód: karta nr 17*).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania Marek Mruk w dniu 15 czerwca 2007 r. poinformował, że kwestionowany przez Delegaturę w Łodzi zapis został już zaakceptowany przez Delegaturę w Lublinie, oraz że dokonanie rozbieżnych ocen i wniosków tego samego zapisu ww. Regulaminu przez różne delegatury może prowadzić do podważenia zaufania do organów państwowych. Ponadto podniósł, że w świetle obowiązującego prawa kwestionowany zapis nie stanowi praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Bez kwestionowanego zapisu zbycie sieci byłoby praktycznie niemożliwe, a przynajmniej wymagałoby ogromnych nakładów organizacyjnych i kosztowych, co w konsekwencji musiałyby działać na niekorzyść abonentów, przez zwiększenie cen usług. W związku z powyższym zawnioskował o odstąpienie Prezesa Urzędu o ww. zarzutu (*dowód: karta nr 22-23*).

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

Marek Mruk jest osobą fizyczną wpisaną do Ewidencji Działalności Gospodarczej, prowadzonej przez Prezydenta Miasta Radomia, który prowadzi działalność gospodarczą na podstawie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2004 r., Nr 173, poz. 1807, ze zm. – zwana dalej: „ustawa o swobodzie działalności gospodarczej”) oraz ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2004 r., Nr 171, poz. 1800, ze zm. – zwana dalej: „Prawo telekomunikacyjne”).

Marek Mruk prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą „T-MONT” Zakład Usługowo Handlowy w Radomiu. Przedmiotem działalności jest usługa dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej, między innymi do mieszkańców Suchedniowa. Jest to usługa telekomunikacyjna w rozumieniu art. 2 pkt 48 Prawa telekomunikacyjnego. Usługa ta jest dostępna dla ogółu użytkowników (w tym konsumentów), tym samym należy przyjąć, że usługa ta ma charakter publiczny w rozumieniu art. 2 pkt 31 Prawa telekomunikacyjnego.

W swojej działalności Marek Mruk stosuje przy zawieraniu umów na świadczenie usług telekomunikacyjnych wzorzec umowy pn. „Umowa Abonencka Nr...” której integralną część stanowi „Regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych przez T-MONT” (*dowód: karty nr 7-10*). Dokumenty te stanowią wzorzec umowy w rozumieniu art. 384 § 1 k.c. Marek Mruk określił w nich jednostronnie warunki świadczenia usługi telekomunikacyjnej. Wzorce te są przygotowane z góry, przed zawarciem umowy i zawierają gotowe postanowienia, na których treść konsument nie ma wpływu.

We wskazanym powyżej wzorcu umowy „Regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych przez T-MONT” Marek Mruk ustalił jednostronnie następujące postanowienie:

- *„Operator może przenieść prawa i obowiązki Operatora wynikające z zawartej z Abonentem umowy na innego uprawnionego operatora usług telekomunikacyjnych o ile ten nowy operator zobowiąże się przejąć wszystkie obowiązki Operatora i respektować wszystkie prawa Abonenta wynikające z zawartej z Abonentem umowy”.*

Ponadto ustalono, że Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów”) w wyroku z dnia 19 stycznia 2005 r. (sygnatura akt XVII AmC 2/04) uznał za niedozwolone postanowienie umowy o treści: *„Abonent zezwala Operatorowi na przelanie wszelkich praw i obowiązków wynikających z niniejszej umowy na dowolny podmiot trzeci, bez dodatkowej zgody*

Abonenta”. Postanowienie to zostało wpisane do Rejestru pod pozycją 402 w dniu 5 maja 2005 r.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania Marek Mruk poinformował, że kwestionowany zapis przez Delegaturę w Łodzi został już zaakceptowany przez Delegaturę w Lublinie, oraz że w świetle obowiązującego prawa nie stanowi on praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. W związku z powyższym zawnioskował o odstąpienie Prezesa Urzędu od ww. zarzutu (*dowód: karta nr 22-23*).

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2007 r., Nr 50, poz. 331 - zwana dalej: „ustawa o okik”) przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Natomiast ust. 3 ww. artykułu stanowi, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Przepis art. 24 ust. 2 ustawy o okik zawiera otwarty katalog działań stanowiących praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Ustawodawca wskazuje w punkcie 1 tego przepisu, że praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru.

Stwierdzenie praktyki określonej w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o okik wymaga wykazania, że spełnione zostały łącznie trzy przesłanki:

- 1) działanie przedsiębiorcy,
- 2) noszące znamiona bezprawności, polegającej na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru,
- 3) godzące w zbiorowy interes konsumentów.

Ad 1)

Marek Mruk jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o okik. Zgodnie z tym przepisem pod pojęciem przedsiębiorcy – rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z o swobodzie działalności gospodarczej. Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Ponadto zgodnie z art. 15 tej ustawy Marek Mruk, jako przedsiębiorca telekomunikacyjny w rozumieniu art. 2 pkt 27 Prawa telekomunikacyjnego, powinien być wpisany do rejestru działalności regulowanej, to jest do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Marek Mruk posiada zdolności prawną i zdolności do czynności prawnych i jest zaewidencjonowany w Ewidencji Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Prezydenta Miasta Radomia po numerem 009677 oraz jest wpisany do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych pod numerem 128 (*dowód: karta nr 15*). Tym samym Marek Mruk jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o okik.

W związku z tym pierwsza przesłanka art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o okik została spełniona.

Ad 2)

Bezprawność jest to sprzeczność zachowania z przepisami prawa oraz z zasadami współżycia społecznego. Chodzi więc o sprzeczność z szeroko rozumianym porządkiem prawnym jako całością. Pojęcie porządek prawny obejmuje nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej, a także nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych określanych jako zasady współżycia społecznego. Bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, niezależnym od wystąpienia szkody, czy od zamiaru podmiotu dopuszczającego się działań bezprawnych. Przy ocenie bezprawności rozważenia wymaga kwestia, czy czyn był zgodny, czy też niezgodny z obowiązującymi zasadami porządku prawnego tj. normami prawa powszechnie obowiązującego a także z nakazami i zakazami wynikającymi z zasad współżycia społecznego.

Jak zostało wykazane powyżej, przepis art. 24 ust. 2 ustawy o okik zawiera przykładowy katalog praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Stosownie do ww. przepisu, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru.

Na mocy art. 479⁴⁵ k.p.c. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest obowiązany przesyłać Prezesowi Urzędu odpis każdego prawomocnego wyroku uwzględniającego powództwo o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Na podstawie takich wyroków, Prezes Urzędu jest zobowiązany do prowadzenia rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, stosownie do art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. Przepis art. 479⁴⁵ § 3 k.p.c. ustanawia zasadę jawności Rejestru. Jawność Rejestru oznacza, że jest on dostępny dla każdego zainteresowanego, czyli każdy ma do niego prawo wglądu. Skutkiem formalnej jawności Rejestru jest niemożność zasłaniania się nieznajomością dokonanych w nim wpisów. W Rejestrze tym przytacza się treść postanowień wzorców umowy uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone.

Wpisanie postanowienia do Rejestru, oznacza, że od tej chwili postanowienia te są zakazane we wszystkich wzorcach umów. Zakaz stosowania postanowień wpisanych do Rejestru dotyczy nie tylko tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu zapadł wyrok w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, lecz również innych przedsiębiorców z danej branży. Za takim ujęciem przemawia podstawowy cel postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, jakim jest usunięcie z obrotu postanowień, które Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone. Chodzi bowiem o to, by konsumenci nie byli narażeni na te postanowienia w przyszłości w umowach zawieranych z innymi przedsiębiorcami. Ponadto, zdaniem Prezesa Urzędu, zakaz stosowania niedozwolonych postanowień wpisanych do ww. Rejestru dotyczy także postanowień podobnych. Przedsiębiorcy stosują bowiem postanowienia, których istota jest taka sama, lecz konstrukcja gramatyczna, szyk wyrazów w zdaniu są różne. W związku z tym, zakazane jest też stosowanie postanowienia, którego zakres jest tożsamy z zakresem postanowienia wpisanego do Rejestru. Nie jest konieczna dokładna, literalna identyczność tych postanowień.

Stanowisko Prezesa Urzędu znajduje uzasadnienie w orzecznictwie. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (Sygn. akt III SZP 3/06) wskazał, iż stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do Rejestru może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Sąd Najwyższy uznał również, iż jeżeli Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uzna określoną klauzulę za niedozwoloną w wyniku przeprowadzonej kontroli abstrakcyjnej i zostanie ona wpisana do Rejestru, praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz.

U. 2005 r., Nr 244, poz. 2080, ze zm.: Dz. U. z 2006 r. Nr 157, poz.1119; Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1834 - obecnie art. 24 ust. 2 ustawy o okik) dopuszcza się każdy z przedsiębiorców, który wprowadza do stosowanych postanowień umowy zmiany o charakterze kosmetycznym, polegające np. na przestawieniu szyku wyrazów lub zmianie użytych wyrazów, jeżeli zmiany te nie prowadzą do zmiany istoty postanowienia.

W ocenie Prezesa Urzędu stosowanie przez Marka Mruka we wzorcu umowy pn. „Regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych przez T-MONT” w pkt 5.15 postanowienia o treści: „*Operator może przenieść prawa i obowiązki Operatora wynikające z zawartej z Abonentem umowy na innego uprawnionego operatora usług telekomunikacyjnych o ile ten nowy operator zobowiąże się przejąć wszystkie obowiązki Operatora i respektować wszystkie prawa Abonenta wynikające z zawartej z Abonentem umowy*” jest tożsame zarówno co do celu jak i skutków, z postanowieniem wpisanym do Rejestru pod pozycją 402.

Kwestionowane postanowienie o treści: „*Operator może przenieść prawa i obowiązki Operatora wynikające z zawartej z Abonentem umowy na innego uprawnionego operatora usług telekomunikacyjnych o ile ten nowy operator zobowiąże się przejąć wszystkie obowiązki Operatora i respektować wszystkie prawa Abonenta wynikające z zawartej z Abonentem umowy*” przewiduje, cesję umowy, to jest przelanie wszelkich praw i obowiązków wynikających z zawartej umowy przez Marka Mruka, z góry, na dowolnie wybrany podmiot trzeci. Zgodę, którą konsument powinien wyrazić w momencie przejmowanie praw i obowiązków przez nowego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego Marek Mruk zapewnił już sobie w momencie podpisywania umowy z konsumentem.

Tożsamym celem tj. pozbawieniu konsumenta prawa do wyrażenia zgody na przelanie wszelkich praw i obowiązków wynikających z zawartej umowy na dowolnie wybrany podmiot trzeci ma służyć postanowienie wpisane do Rejestru pod pozycją 402 „*Abonent zezwala Operatorowi na przelanie wszelkich praw i obowiązków wynikających z niniejszej umowy na dowolny podmiot trzeci, bez dodatkowej zgody Abonenta*”.

Porównanie kwestionowanego zapisu wzorca pn. „*Operator może przenieść prawa i obowiązki Operatora wynikające z zawartej z Abonentem umowy na innego uprawnionego operatora usług telekomunikacyjnych o ile ten nowy operator zobowiąże się przejąć wszystkie obowiązki Operatora i respektować wszystkie prawa Abonenta wynikające z zawartej z Abonentem umowy*” i postanowienia umieszczonego w Rejestrze pod pozycją 402 dowodzi, że ich treść jest podobna i w taki sam sposób kształtuje prawa i obowiązki konsumenta, iż można przyjąć, iż oceniane postanowienie umowy mieści się w hipotezie zakazanego postanowienia umowy. Postanowienie wskazane w sentencji decyzji oraz postanowienie wpisane do Rejestru mogą zostać uznane za tożsame co do celu i skutku. Każde z tych postanowień pozbawia konsumenta prawa do wyrażenie zgody na przelanie praw i obowiązków wynikających z zawartej umowy na dowolnie wybrany podmiot trzeci przez Marka Mruka.

Konsekwencją stosowania przez Marka Mruka postanowienia wpisanego do Rejestru jest wprowadzenie do umowy o świadczenie usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej postanowienia bezwzględnie zakazanego. Stosownie bowiem do art. 479⁴² § 1 k.p.c., Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekając o uznaniu postanowień wzorca umowy za niedozwolone, jednocześnie zakazuje ich wykorzystywania. Sąd Najwyższy w cytowanej powyżej uchwale zaakceptował stanowisko, zgodnie z którym wpis

postanowienia wzorca umowy do Rejestru skutkuje tym, że zakazane jest posługiwanie się wpisaną klauzulą we wszystkich wzorcach umów, pod rygorem sankcji z art. 58 k.c.

Tym samym, w ocenie Prezesa Urzędu, stosowanie przez Marka Mruka w ww. „Regulaminie” postanowienia wskazanego w sentencji decyzji jest bezprawne.

W związku z powyższym, stwierdza się, że druga przesłanka art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o okik została spełniona.

Ad 3)

Przepisy ustawy o okik nie definiują pojęcia zbiorowego interesu konsumentów. Przepis art. 24 ust. 3 ustawy o okik stanowi jedynie, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Z całą pewnością mamy do czynienia ze zbiorowym interesem konsumentów, gdy działanie przedsiębiorcy dotyczy, bądź może dotyczyć nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zindywidualizować.

W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem praw nieograniczonej i nieokreślonej liczby konsumentów, którzy zapoznali się, bądź mogli zapoznać się z wzorcem umowy o świadczenie usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego zawierającym postanowienie, który został wpisany do Rejestru i zawarli, bądź mogli zawrzeć umowę na świadczenie tych usług z Markiem Mrukiem. Oferta świadczenia usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego jest adresowana do z góry nieokreślonej liczby konsumentów. Z oferty tej skorzystali już konsumenci decydując się na odbiór telewizji kablowej, ale z tych usług w każdej chwili mogą skorzystać inni konsumenci mieszkający na terenie Suchedniowa lub innych miast. Krąg osób, który został już dotknięty stosowaną praktyką i który taką praktyką może zostać dotknięty jest nieograniczony i niemożliwy z góry do określenia ani zidentyfikowania. Za takim ujęciem odbioru ww. usługi świadczy również jej charakter. Zgodnie z Prawem telekomunikacyjnym usługa dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio – wizualnego ma charakter publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej, to jest dostępnej do ogółu użytkowników (art. 2 pkt 31 Prawa telekomunikacyjnego), w tym konsumentów. Pojęcie użytkownika jest niezwykle szerokie. Użytkownikiem jest bowiem nie tylko podmiot korzystający z usługi, lecz także podmiot żądający świadczenia tej usługi. Użytkownikiem jest zatem każdy podmiot, który na gruncie ww. ustawy może żądać świadczenia usługi. Ogół użytkowników, czyli wszystkich podmiotów, które korzystają z usług lub mogą żądać świadczenia tych usług, to najszersze możliwe określenie potencjalnego zakresu usługobiorców (porównaj: Prawo telekomunikacyjne. Komentarz. dr hab. Stanisław Piątek. Wydawnictwa C.H. BECK Warszawa 2005. s. 93).

Stosowanie przez Marka Mruka zarzucanej praktyki wobec trudnej do zidentyfikowania liczby konsumentów, którzy mogą wystąpić o świadczenie ww. usługi, wypełnia przesłankę naruszenia zbiorowego interesu konsumentów. Nie ma tutaj żadnych wątpliwości, że bezprawne działanie przedsiębiorcy nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny, lecz mogą naruszać uprawnienia nieograniczonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej grupy faktycznych lub potencjalnych konsumentów (abonentów).

W związku z tym stwierdza się, że trzecia przesłanka art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o okik została spełniona.

Marek Mruk w trakcie niniejszego postępowania nie przedstawił dowodów potwierdzających zaniechanie stosowania kwestionowanego przez Prezesa Urzędu postanowienia o treści: „*Operator może przenieść prawa i obowiązki Operatora wynikające z zawartej z Abonentem umowy na innego uprawnionego operatora usług telekomunikacyjnych o ile ten nowy operator zobowiąże się przejąć wszystkie obowiązki Operatora i respektować wszystkie prawa Abonenta wynikające z zawartej z Abonentem umowy*”. Tym samym nie można stwierdzić, że doszło do zaniechania stosowania zarzucanej praktyki.

Jednocześnie w Marek Mruk wystąpił z wnioskiem o odstąpienie przez Prezesa Urzędu od ww. zarzutu. Wniosek swój umotywował tym, że w świetle obowiązującego prawa ww. zapis nie stanowi naruszenia prawa, oraz że Prezes Urzędu w decyzji RLU Nr 12/07 z dnia 11 .04. 2007 r. wydanej przeciwko Telewizji Kablowej T-Mont Spółka z o.o. z siedzibą w Radomiu, ul Hallera 5/3, zaakceptował powyższy zapis poprzez stwierdzenie, że wprowadzenie zapisu o treści: „*Operator może przenieść prawa i obowiązki Operatora wynikające z zawartej z Abonentem umowy na innego uprawnionego operatora usług telekomunikacyjnych o ile ten nowy operator zobowiąże się przejąć wszystkie obowiązki Operatora i respektować wszystkie prawa Abonenta wynikające z zawartej z Abonentem umowy*” stanowi zaniechanie stosowania klauzuli umownej, to jest występującej w pierwotnej wersji wzorca umowy obowiązującego do dnia 9 lutego 2007 r. Ponadto dodał, że zachowanie takie może podważać zaufanie obywateli do organów państwowych.

Prezes Urzędu nie znalazł podstaw do odstąpienia od ww. zarzutu. Jak wykazano powyżej zapis o treści: „*Operator może przenieść prawa i obowiązki Operatora wynikające z zawartej z Abonentem umowy na innego uprawnionego operatora usług telekomunikacyjnych o ile ten nowy operator zobowiąże się przejąć wszystkie obowiązki Operatora i respektować wszystkie prawa Abonenta wynikające z zawartej z Abonentem umowy*” jest tożsamy celom tj. pozbawieniu konsumenta prawa do wyrażenia zgody na przelanie wszelkich praw i obowiązków wynikających z zawartej umowy na dowolnie wybrany podmiot trzeci, z postanowieniem wpisanym do Rejestru pod pozycją 402 o treści: „*Abonent zezwala Operatorowi na przelanie wszelkich praw i obowiązków wynikających z niniejszej umowy na dowolny podmiot trzeci, bez dodatkowej zgody Abonenta*”. Obydwa te zapisy w świetle art. 385³ pkt 5 k.c. stanowią niedozwolone postanowienie umowy. Nie ma też znaczenia do uznania ww. postanowienia „Regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych przez T-MONT” za niedozwolone postanowienie umowy, stwierdzenie przez Prezesa Urzędu, że zapis w takim samym brzmieniu stanowi zaniechanie stosowania klauzuli umownej, w decyzji RLU Nr 12/07 z dnia 11 .04. 2007 r. wydanej przeciwko Telewizji Kablowej T-Mont Spółka z o.o. z siedzibą w Radomiu, ul Hallera 5/3. Zarówno decyzja wydana przeciwko Telewizji Kablowej T-Mont Spółka z o.o. z siedzibą w Radomiu jak i niniejsza decyzja stanowią indywidualny akt administracyjny wydany w konkretnej sprawie danego adresata. Różnią się one między sobą nie tylko adresatem ale również stanem faktycznym. Ww. stwierdzenie wskazane w decyzji wydanej przeciwko Telewizji Kablowej T-Mont Spółka z o.o. z siedzibą w Radomiu, stanowi jedynie dowód zaniechania stosowania klauzuli umownej stosowanej we wzorcu umowy sprzed 10 lutego 2007 r. Przedmiotem powyższej decyzji nie była ocena postanowienia „*Operator może przenieść prawa i obowiązki Operatora wynikające z zawartej z Abonentem umowy na innego uprawnionego operatora usług telekomunikacyjnych o ile ten nowy operator zobowiąże się przejąć wszystkie obowiązki Operatora i respektować wszystkie prawa Abonenta wynikające z zawartej z Abonentem umowy*” lecz postanowienia o treści: „*Strony wyrażają zgodę na przejście praw i obowiązków wynikających z zawartej umowy abonamentowej na spadkobierców Abonenta, jak również następców prawnych i kontynuatorów działalności Operatora*”. Tym samym wymóg spójności poglądów wyrażonych w decyzjach organów administracji nie ma

zastosowania w przedmiotowym stanie faktycznym a zarazem zachowanie takie nie podważa zaufania obywateli do organów państwowych. Jednocześnie wyraźny nakaz prawa, wynikający z art. 385³ pkt 5 k.c. i interes publiczny przemawiają za uznaniem ww. postanowienia umowy za niedozwolone.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w sentencji.

Zgodnie z art. 106 ust 1 pkt 4 ustawy o okik Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w swojej decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ustawy o okik. W przedmiotowej sprawie biorąc pod uwagę, że zachowanie Marka Mruka nie było działaniem umyślnym, ale wynikało po części z błędnej interpretacji treści decyzji RLU Nr 12/07 z dnia 11 .04. 2007 r. Prezesa Urzędu, a naruszenie przepisów ustawy o okik miało miejsce po raz pierwszy Prezes Urzędu odstąpił od nałożenia kary.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o okik w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Łodzi.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów

Z-ca Dyrektora Delegatury w Łodzi

Barbara Romańczak - Graca

Otrzymuje:

Marek Mruk, zam. (*tajemnica przedsiębiorcy*)

Adres do korespondencji:

Marek Mruk
„T-MONT” Zakład Usługowo – Handlowy
ul. Struga 54
26-600 Radom